

Grøn Skole: Sådan gør I jeres skole grøn

4. Marts 2024

Karen Præstegaard Hendriksen

mjf@friluftstraadet.dk

24 63 40 56

Dagens fokus er på skolens undervisning, drift og organisering

I får inspiration til:

- At tænke de tre niveauer sammen
- At engagere, involvere og inddrage eleverne i skolens miljøtiltag
- Hvordan I kan skabe sammenhæng mellem kommunale klimaindsatser og undervisning
- Hvordan åben skole-aktiviteter kan blive omdrejningspunkt for konkrete klima- og bæredygtighedsforløb.

GRØN SKOLE

Et miljøundervisningsprogram og en certificeringsordning

Bæredygtighed på flere niveauer:

UNDERVISNING:

Bæredygtighed på et pædagogisk-didaktisk niveau (lærere og pædagoger)

ORGANISERING:

Bæredygtighed på et socio-organisatorisk niveau (lærer, ledelse og elevinddragelse-/involvering)

DRIFT:

Bæredygtighed på et teknisk-økonomisk niveau (skoleledelsen herunder den tekniske-serviceleder)

GRØN SKOLE

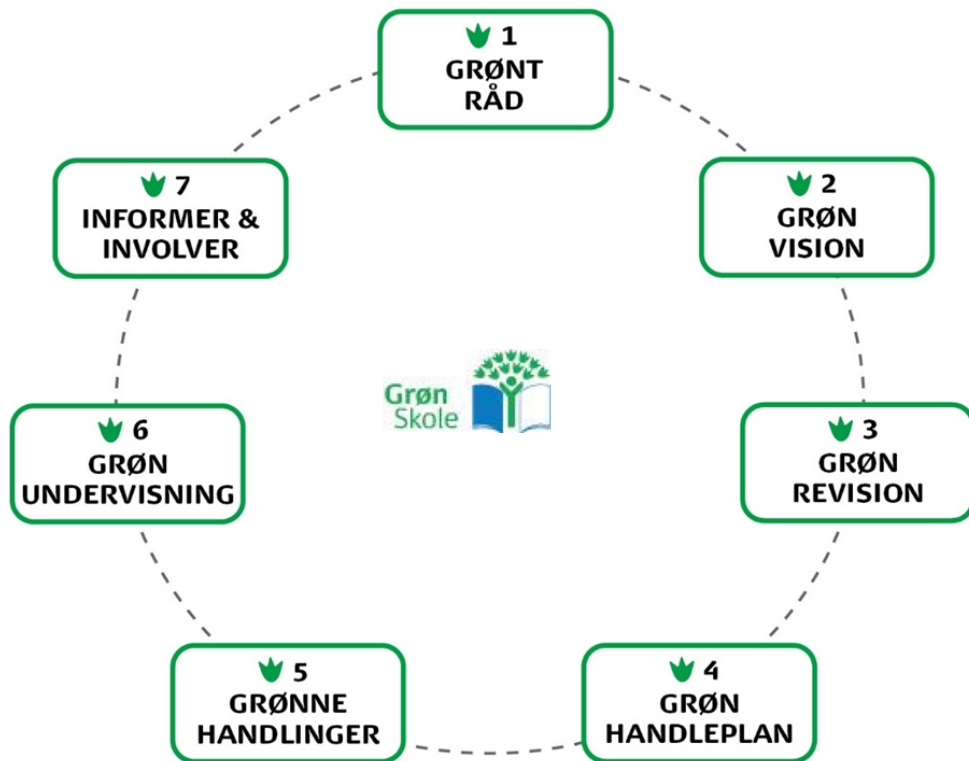
Elevernes uddannelse skal bidrage til, at børn og unge bliver aktive medborgere, der blandt andet kan tage hånd om vores natur og miljø.

Når eleverne er med til at tage initiativ til og gennemføre handlinger for en bedre natur og et bedre miljø, får de mere engagement, viden, forståelse og lyst til at gøre en forskel.

Grøn Skole er samtidig en fleksibel ramme, som den enkelte uddannelsesinstitution kan udfylde, så det passer til de lokale indsatser, fokusområder og årshjul.

Programmet bygger på 7 trin, som alle skal igennem

De 7 trin i Grøn Skole

Nedsæt et synligt og levedygtigt råd

Rådet skal:

- repræsentere hele skolen.
- have forskellige medlemmer: Elever, ledelse, lærere, tekniske medarbejdere og servicemedarbejdere.
- stå for skolens grønne tiltag og for at organisere miljøarbejdet på skolen.
- have elevrepræsentanter – gerne mindst 1/3.

Den grønne vision er skolens programerklæring for, hvad I vil gøre for miljøet - både i brede termer og gerne også i handlingstermer.

- **Involver** skolebestyrelsen, ledelsen, eleverne, lærerne m.fl., når I skal lave visionen.
- **Del** visionen på skolens hjemmeside.
- **Synliggør**, det I laver for eksempel på skolens hjemmeside eller sociale medier.

3
GRØN
REVISION

Revisionen har et dobbelt formål:

Status:

Undersøgelse og synliggørelse af jeres aktuelle udgangspunkt i forhold til et eller flere aspekter af bæredygtighed.

Baggrund for forbedringer:

I laver handleplanen på baggrund af jeres revision, og I bruger revisionen til sammenligning, når I skal vurdere jeres grønne handlinger, aktiviteter og indsatser

Undervisning, drift og organisering

- Hvad I har tænkt jer at arbejde med?
- Hvordan I vil arbejde med det?
- Hvem der skal arbejde med det? Klasser/miljøråd/andre?
- Hvornår der skal arbejdes med det?
- Hvad er målet med arbejdet?
- Hvilke materialer og ressourcer, der skal bruges?
- Hvordan arbejdet vil blive integreret i skolens dagligdag fremover?

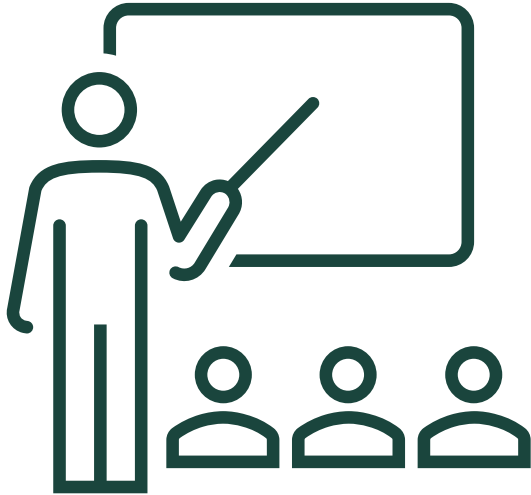
5
GRØNNE
HANDLINGER

Et samlet billede af skolens grønne indsats

- Gør løbende status på miljørådsmøderne: Hvad fik I gjort, og hvad kom der ud af det?
- Følg op på de fysiske tiltag, fælles arrangementer og andre aktiviteter fra handleplanen.

6
GRØN
UNDERVISNING

Opsummer, hvordan natur, miljø og bæredygtighed har indgået i undervisningen.

Gør det tydeligt, hvordan I har grønt fokus i undervisningen i forskellige fag, på forskellige niveauer og på forskellige klassetrin

7
**INFORMER &
INVOLVER**

Brug jeres viden

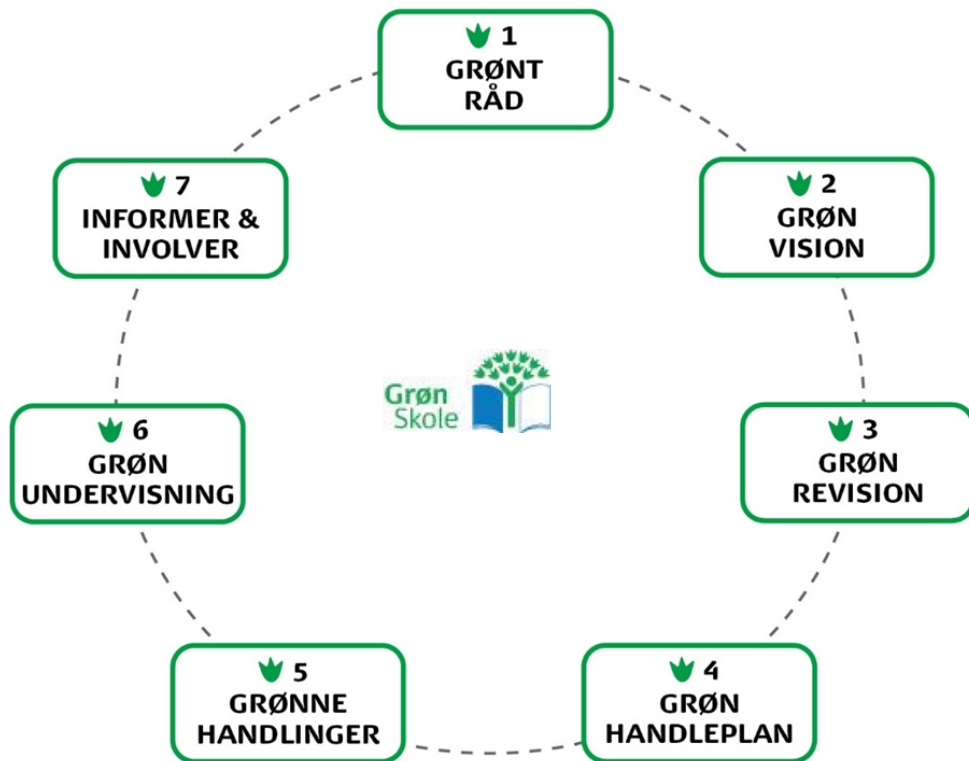

Del jeres mål, tanker og ideer

Fejr jeres opnåede resultater både internt på skolen og til en bredere gruppe af modtagere.

De 7 trin i Grøn Skole

Kasper Cramer Engebjerg, Skoleleder for Vesterkærets Skole

9.00- 9.05	Velkomst ved Kasper Cramer Engebjerg, Skoleleder for Vesterkærets Skole
9.05- 9.20	Velkomst ved Karen Præstegaard Henriksen, Friluftsrådet
9.20- 9.30	Ny naturfagsstrategi på vej ved Mads Kroer Jensen, Fagcenter Skoler, Aalborg Kommune Få indblik i Aalborg Kommunes kommende naturfagsstrategi, der er under udarbejdelse.
9.30- 9.40	Nyt fra Skoletjenesten ved Jens Bak Rasmussen, Aalborg Kommune Hvordan Skoletjenestens tilbud er med til at understøtte undervisning om bæredygtig udvikling
9.40- 9.50	Hvordan arbejder vi med bæredygtig dannelse? ved Carsten Rømming Sørensen, Center for Grøn Omstilling Kort præsentation til hvordan CGO arbejder med bæredygtig dannelse
9.50- 10.00	Sidste nyt om affaldssortering på skolerne ved Anette Neidhardt fra Nordværk Status på affaldssortering for skolerne i Aalborg Kommune
10.00- 10.30	Nyt fra CFU UCN ved Brian Ravnborg Materialer du kan bruge i din undervisning om bæredygtighed
10.30- 10.45	Runde ved bordene I samler op på den information, I har fået fra de foregående oplæg, samt de input der er kommet fra salen. Jeres tanker skal I brygge videre på ved bordene i en workshop.
10.45- 11.30	Workshop: Nyt liv i bæredygtighedsundervisningen ved Søren Witzel Clausen, VIA UC Få billeder på og inspiration til, hvordan bæredygtighedsundervisningen på din skole kan videreudvikles
11.30- 12.00	Frokost

- 11.30- **Frokost**
12.00
- 12.00- **Rundvisning på Vesterkærets Skole ved Kristian Bugge**
12.30
- 12.30- **Workshop: Den Grønne Rygrad, Jonatan Waagner Kristiansen fra Klimaambassaden**
13.15
- 13.15- **Strække-ben pause**
13.25
- 13.25- **Workshop: Hvordan gør vi brug af Aalborg kommunes spændende natur i**
14.15 **undervisningen? Naturvejleder Mikkel Rødvig fra By og Natur i Aalborg Kommune**
Og hvordan får I mere biodiversitet på skolens areal
- 14.15- **FabLab KlimaLab - Elever designer klimaløsninger i naturfagsundervisningen ved Søren**
15.10 **Lumbye fra FabLab@SCHOOLdk i Silkeborg Kommune**
- 15.10- **Afslutning på det officielle program - Tak for i dag, Karen Præstegaard Hendriksen,**
15.30 **Friluftsrådet og Jens Bak Rasmussen, Skoletjenesten**
- 15.30- **Spørgerunde, hvis I har konkrete ønsker til sparring om jeres konkrete Grønne projekter i**
16.00 **2024**
Karen fra Friluftsrådet bliver i lokalet til at besvare eventuelle spørgsmål

Brug skolen og inviter eleverne til fx at

- kortlægge biodiversiteten
- undersøge jeres affaldssortering
- undersøge jeres vandforbrug
- undersøge jeres skolekøkken/madbod/kantineordning/madpakkevaner
- undersøge mulighederne for at dyrke friluftsliv i nærområdet – evt. i samarbejde med lokale friluftsforeninger
- være energikonsulenter på skolen – lån gratis spar-o-meter
- undersøge hvordan skolens indkøbspolitik er, og foreslå forbedringer
- undersøge transportvaner
- bygge bro mellem undervisning, skole, nærmiljø

Spar-o-meter-forløb

Lån gratis et klassesæt med Spar-o-metere fra Friluftsrådet, og lav dit eget spar-o-meter-forløb i klassen.

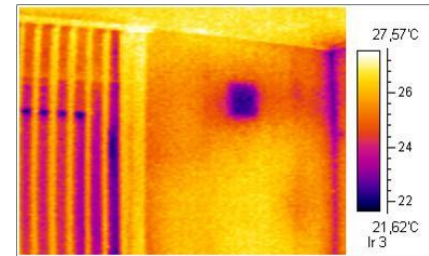
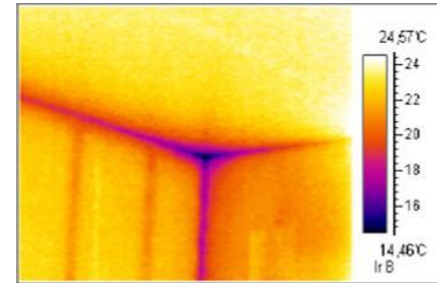
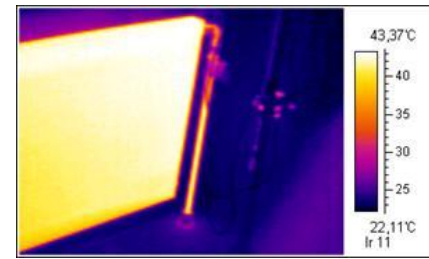
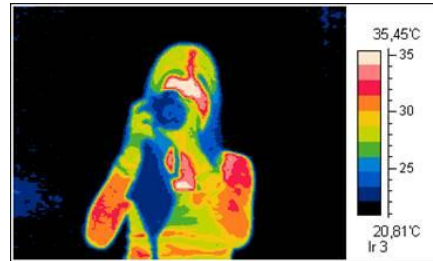
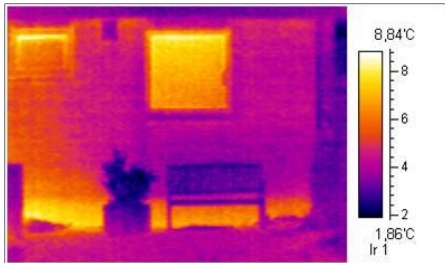
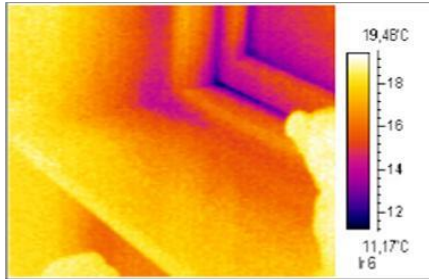
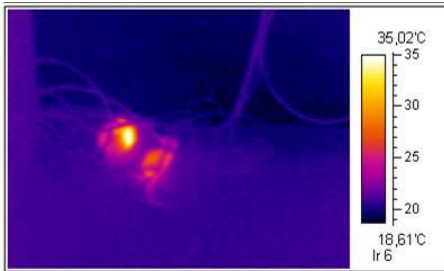
Links

🔗 [Find forløbsbeskrivelsen her](#)

Introduktion til SparOmeter-forløbet

I SparOmeter-forløbet skal eleverne lære at måle apparaters elforbrug og finde ud af, hvor stort et elforbrug de har på deres værelse. Målet for dette forløb er at give eleverne en større bevidsthed dels om størrelsen af deres eget elforbrug og hvor det stammer fra, dels om størrelsen af deres eget forbrug i forhold til andres. De vil opleve at store boliger med mange apparater vil have et forholdsvist højt forbrug sammenlignet med mindre boliger. Denne viden skal de bruge til at udtænke en sparekampagne rettet mod jævnaldrende om elforbrug på værelset.

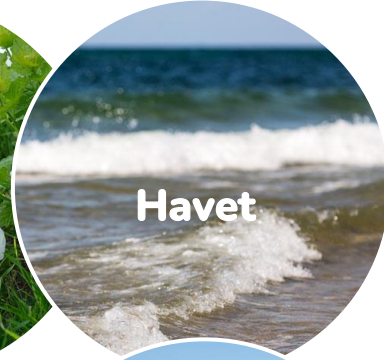
Elevundersøgelserne veksler mellem arbejde på skolen og målinger i hjemmet. Da det er elevernes eget forbrug, der er indholdet i hele forløbet er det afgørende de får lavet hjemmearbejdet mellem det første og andet modul.

*"Hos **Kim** fandt vi flere steder hvor isoleringen manglede. Der var også mange ruder, der ikke isolerede ret godt. Så vi foreslog energiruder. Vi foreslog også at man skal huske at slukke for varmen imens man lufter ud"*

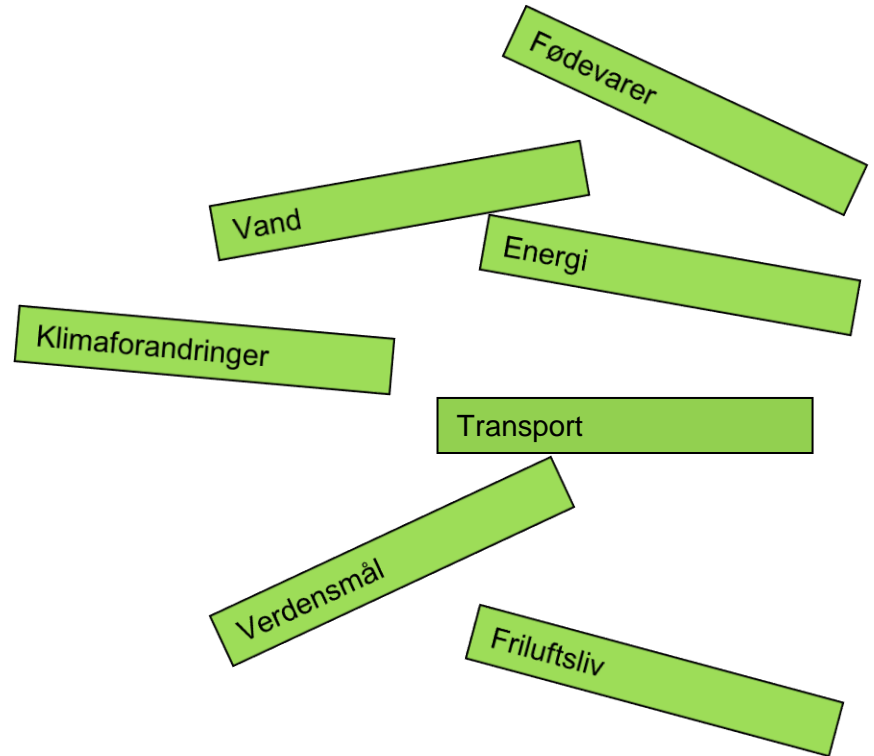
Energikonsulenter
Isolering undersøges med varmefølsomt kamera

De 12 temaer

2 måder: Ét tema eller Grøn Læseplan

0. Klasse	
1. Klasse	Affald
2. Klasse	
3. Klasse	
4. Klasse	Natur
5. Klasse	
6. Klasse	Friluftsliv
7. Klasse	
8. Klasse	
9. Klasse	

Tinderhøj Skole

Grøn Skole

UGE 39
HELT
VILDT

Progressionsplan

Klasse	Forløb	Åben Skole
0.	 Krible Krable	
1.	 Hav og Sø	Energi og Vand: "Vandets Kraft" eller "Mit Lys, Vand og Varme"
2.	 Skov	
3.	 Affald, Genbrug og Sortering (groenskole.dk)	evt. Heerup Museum: "Skraldeworkshop" Vestforbrænding: Skraldelev eller Genbrugsstationen
4.	 Haver og Fødevarer	Skolehave TekX: Superkræfter -Insekternes Planet Produktionslandbrug
5.	 Klimaforandringer (groenskole.dk)	TekX: PlanetX Young FN-byen
6.	 Bæredygtigt Design	
7.	 Sundhed og Teknologi	Enzymjagten, Novo Nordisk
8.	 Bæredygtigt Forbrug (groenskole.dk)	evt. Growstack Vestforbrændingen: "PowerLab" Energi og Vand: Drikkevandsforsyning
9.	 Affald	Vestforbrændingen: "WasteLab" KloakLab: "Spildevand og Miljø" evt. Slagteriskolen Roskilde

Klasse	Forløb	Åben Skole
0.	 Krible Krable	
1.	 Hav og Sø	Energi og Vand: "Vandets Kraft" eller "Mit Lys, Vand og Varme"
2.	 Skov	
3.	 Affald, Genbrug og Sortering (groenskole.dk)	evt. Heerup Museum: "Skraldeworkshop" Vestforbrænding: Skraldelev eller Genbrugsstationen
4.	 Haver og Fødevarer	Skolehave TekX: Superkræfter -Insekternes Planet Produktionslandbrug
5.	 Klimaforandringer (groenskole.dk)	TekX: PlanetX Young FN-byen
6.	 Bæredygtigt Design	
7.	 Sundhed og Teknologi	Enzymjagten, Novo Nordisk
8.	 Bæredygtigt Forbrug (groenskole.dk)	evt. Growstack Vestforbrændingen: "PowerLab" Energi og Vand: Drikkevandsforsyning
9.	 Affald	Vestforbrændingen: "WasteLab" KloakLab: "Spildevand og Miljø" evt. Slagteriskolen Roskilde

Hvordan får vi tildelt Det Grønne Flag?

1. Arbejd med de 7 trin i løbet af næste skoleår
2. Udfyld (gerne løbende) online rapport til Friluftsrådet
3. Indsend rapporten – gerne i løbet af maj, hvis I vil hejse flaget før I går på sommerferie
4. Friluftsrådet sender jer flaget
5. I kan invitere jeres rådmand og det lokale Friluftsråd
6. Flaghejsning på skolen med fejring af jeres resultater
7. Sæt nye målsætninger for næste skoleår

GRØN SKOLE

Et miljøundervisningsprogram og en certificeringsordning

Bæredygtighed på flere niveauer:

UNDERVISNING:

Bæredygtighed på et pædagogisk-didaktisk niveau (lærere og pædagoger)

ORGANISERING:

Bæredygtighed på et socio-organisatorisk niveau (lærer, ledelse og elevinddragelse-/involvering)

DRIFT:

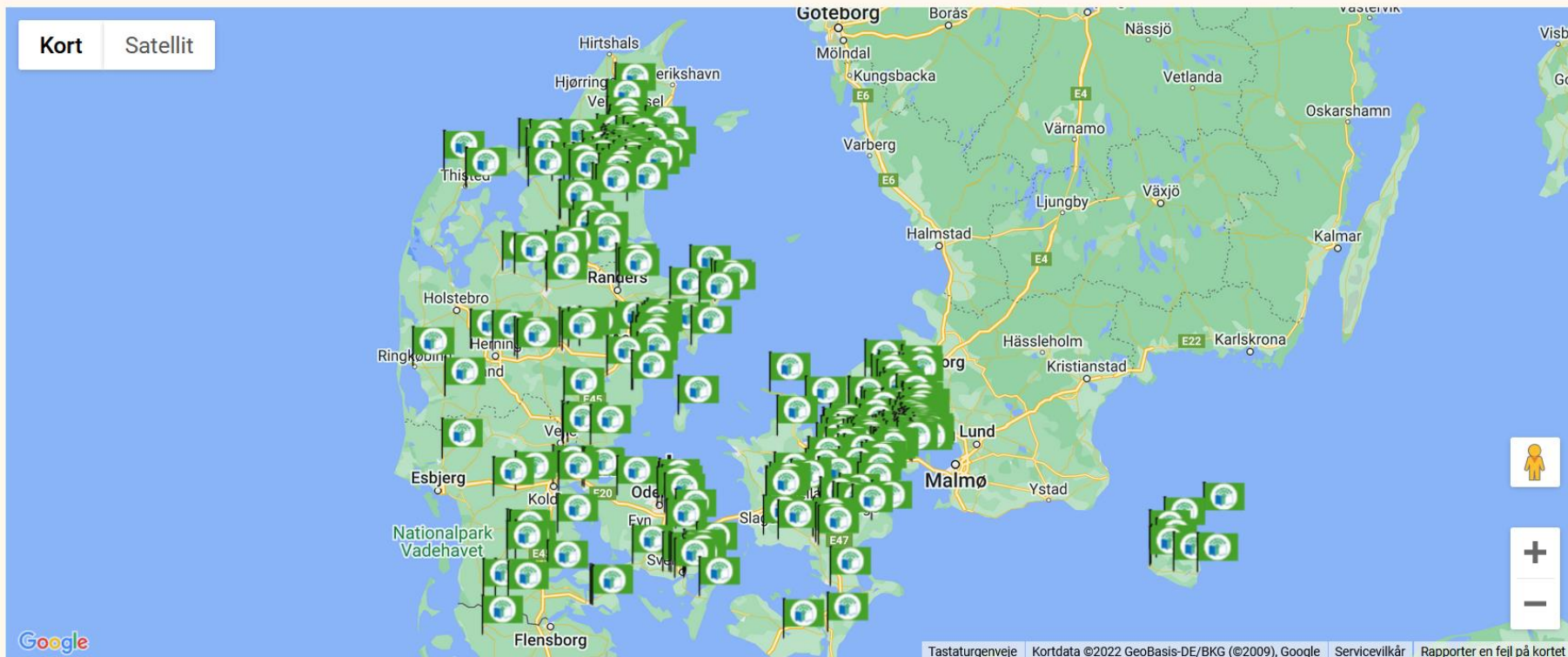
Bæredygtighed på et teknisk-økonomisk niveau (skoleledelsen herunder den tekniske-serviceleder)

Hvordan organiseres arbejdet med temaerne?

Alle Grundskoler Efterskoler Specialskoler Gymnasieskoler Campus Højskoler Erhvervsskoler

2021/22

I Danmark: 286 skoler – heraf 36 folkeskoler i Ålborg Kommune
Internationalt: 59.000 skoler i 99 lande

Pris for at deltage i Grøn Skole

Følgende skoletyper kan være med i Grøn Skole: Grundskoler, efterskoler, gymnasier, erhvervsuddannelser, højskoler og campus for videregående uddannelser.

Prisen på et medlemskab er afhængig af skoletype:

Grundskoler (herunder specialskoler)	3.500 kr.
Efterskoler	3.500 kr.
Gymnasieskoler (STX, HTX, HHX m.m.)	5.750 kr.
Erhvervsskoler	5.750 kr.
Campus	11.000 kr.
Højskoler	11.000 kr. eller 5.500 pr. halvår

Priserne er ekskl. moms.

Medlemskabet gælder for ét skoleår ad gangen.

Skolehavesæson 2024

Bestil frø til jeres skolehaver

Sådan får I frø og gratis fragt

Brug rabatkoden **GRØNSKOLE2024**

Værdien, I kan bestille for, er 375 kr. til TagTomats webshop inkl. fragt. Det er muligt for jer at bestille for mere og selv betale differencen.

Rabatkoden er forlænget til 22. marts og kan også bruges til i forvejen nedsatte varer.

Husk også:

- Rabatkoden kan kun bruges én gang pr. skole.
- I kan ikke gemme det resterende beløb til senere brug.
- Er der flere som bestiller fra din skole, så er det kun første bestilling som gælder. Evt. efterfølgende bestillinger blive slettet/faktureret til skolen, så sørg for at koordinere med dine kollegaer inden du bestiller.
- Rabatten kan kun bruges af skoler, som er medlemmer af Grøn Skole-programmet
- Vær OBS på, at I kun kan bestille med levering til skolens adresse.

6 tips til valg af frø

- Vælg store frø til de mindre børn, f.eks. hestebønner, solsikker og buskbønner. De er nemme at håndtere med små børnefinger. Skal I så små frø, så bland dem op med lidt sand, så er det nemmere at sprede frøene jævnt
- Vis forskellighed, og vælg mellem TagTomats mange forskellige sjove, flotte og smukke tomatfrø!
- Sæt knald på farver med stribede bolchebeder, bladbeder, lilla gulerødder, blå ærter og gule stangbønner.
- Vælg forskellige kornsorter, som I enten kan bruge til vinterdække (vintersæd), når I har høstet jeres andre afgrøder, eller så nu (vårsæd). Det plejer at være en kæmpe øjenåbner for børnene i TagTomats skolehaver, når de høster korn og laver mel.
- Sæt fokus på klimamad og vælg linser.
- Gå efter klassikere som gulerødder, en masse forskellige græskar og kål, hvis I gerne vil have noget til vinter (OBS, de skal forspires).

Find inspiration til din undervisning i TagTomats forskellige undervisningsmaterialer.

Skolehaven hele året rundt

I løbet af det næste år lancerer Friluftsrådet fire forløb – et til hver årstid – om hvordan I kan bruge skolehaven hele året rundt.

Vi starter her i marts/april, hvor vi lancerer et forløb til efteråret i skolehaven

BIG BANG

NATURFAG FOR FREMTIDEN

Billetsalget er i gang!

Salg af deltagerbilletter, messestande og ekstra udstillerbilletter er åbent!

Billetpris: 2.395 kr. (inkl. moms)

Vi glæder os til at se dig til Danmarks største naturfagskonference **d. 20.-21. marts 2024 i Odense Congress Center.**

[Køb deltagerbilletter ↗](#)

[Køb messestand og udstiller billetter ↗](#)

BIG BANG

NATURFAG FOR FREMTIDEN

Tilmeld dig Maseeksperiment 2024

Fra supermarked til skraldespand

Deltag i Maseeksperiment 2024

Maseeksperimentet 2024 finder sted i uge 34-39.

I 2024 handler Maseeksperiment om plastforurening i naturen, håndtering af plastaffald i hjemmet og plast i tekstiler i form af en klædeskabsanalyse.

Undersøgelsen om plast affaldshåndtering er den første af sin art nogensinde, og undersøgelsen af plastforurening i naturen kan spejle sig i de data, der blev indsamlet gennem Maseeksperiment 2019.

Ekspertimentet gennemføres i samarbejde med Syddansk Universitet, Roskilde Universitet og Det Kongelige Akademi som en del af forskningsprojektet Change4Circularity.

Friluftsrådet kan hjælpe jer med:

Input

Input til at arbejde med bæredygtighed i undervisning, drift og organisering.

Netværk

Netværk, hvis I ønsker dialog med grønne organisationer eller andre grønne skoler i Danmark eller internationalt.

Sparring

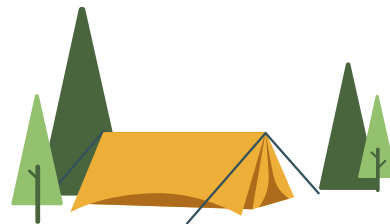
Sparring om undervisningsforløb og – materialer om bæredygtighed.

Grønt flag

Processen med at få det grønne flag.

Rådgivning

Hjælp til at komme godt i gang med det grønne råd og elevinddragelse.

Jonatans præsentation:

<https://docs.google.com/presentation/d/1dV-Pm3rtN7FPzw3zdUmwki-H-IRLkp5EYy4T3RXGc8k/edit?usp=sharing>